

**МАТЕРІАЛИ І МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Конференцію схвалено УКРІНТЕІ (Посвідчення №788 від 28.09.2021)

15 ЖОВТНЯ 2021

М. ЧЕРНІГІВ, УКРАЇНА

**ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ МУЛЬТИДИС-
ЦИПЛІНАРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

ТОМ 1

ISBN 978-617-7991-82-2
DOI 10.36074/liga-15.10.2021

**МАТЕРІАЛИ І МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

15 ЖОВТНЯ 2021

М. ЧЕРНІГІВ, УКРАЇНА

**ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ МУЛЬТИДИС-
ЦИПЛІНАРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

ТОМ 1



Голова оргкомітету: Коренюк І.О.

Верстка: Зрада С.І.

Дизайн: Бондаренко І.В.



Конференцію зареєстровано Державною науковою установою «УкрІНТЕІ» в базі даних науково-технічних заходів України та інформаційному бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення № 788 від 28.09.2021).

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії CC BY 4.0 International.

Т 66 **Тренди та перспективи розвитку мультидисциплінарних досліджень:**
матеріали I Міжнародної студентської наукової конференції (Т. 1),
м. Чернігів, 15 жовтня, 2021 рік / Молодіжна наукова ліга. — Вінниця:
Європейська наукова платформа, 2021. — 110 с.

ISBN 978-617-7991-81-5

ISBN 978-617-7991-82-2 (ТОМ 1)

DOI 10.36074/liga-15.10.2021

Викладено матеріали учасників I Міжнародної мультидисциплінарної студентської наукової конференції «Тренди та перспективи розвитку мультидисциплінарних досліджень», яка відбулася 15 жовтня 2021 року у місті Чернігів, Україна.

УДК 001 (08)

© Колектив учасників конференції, 2021

© ГО «Молодіжна наукова ліга», 2021

ISBN 978-617-7991-81-5

ISBN 978-617-7991-82-2 (ТОМ 1)

© ГО «Європейська наукова платформа», 2021

СЕКЦІЯ 13. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СИСТЕМИ

АНАЛІЗ МОЖЛИВОСТЕЙ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ PAIRWEISE ДЛЯ ТЕСТУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
Новоселова А. С.	78
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СИСТЕМИ В ПОВСЯКДЕННОМУ ЖИТТІ	
Скибун Б. О.	80
МЕРЕЖЕВІ ОПЕРАЦІЙНІ СИСТЕМИ	
Шибко Д. О.	83

СЕКЦІЯ 14. СОЦІОЛОГІЯ ТА СТАТИСТИКА

ДОСЛІДНИЦЬКІ МОЖЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ КІБЕРНЕТИКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЯХ СУЧАСНОСТІ	
Гладкова П. М.	85

СЕКЦІЯ 15. ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ ДЕТЕКТИВНИХ ТВОРІВ (НА ОСНОВІ ТВОРУ АГАТИ КРІСТІ «ВБИВСТВО У СХІДНОМУ ЕКСПРЕСІ»)	
Ходюк А. Д.	88
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИКОЛОГІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У 5-6 КЛАСАХ	
Вирвихвост М. О.	90
ОСОБЛИВОСТІ МОВНОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ СТРУКТУРИ КОНЦЕПТУ TIME У КІНЕМАТОГРАФІ (НА МАТЕРІАЛІ ТЕЛЕСЕРІАЛУ “WATCHMEN”)	
Кухарик О. І.	92
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕДАЧІ АНГЛОМОВНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНОЇ ТА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗЕЙ В УКРАЇНСЬКОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ	
Лях О. О.	95
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОНЦЕПТІВ «ЧОЛОВІК» ТА «ЖІНКА» В АНГЛІЙСЬКИХ ПАРЕМІЯХ	
Наконечна М.	98
ПРАВИЛА СЛУЖБОВОГО ЕТИКЕТУ ПЕРЕКЛАДАЧА	
Мандрика Я. В., Лоза Я. О., Заливчий І. Ю.	100

Н. Христич (Христич, 2017), слід пам'ятати, що «... особливістю фразеологічних одиниць із компонентом «людина» є те, що вони виступають знаками непервинної номінації, тобто суб'єктивного сприймання. Поняття, можуть бути вербалізовані лексичною одиницею *man*, що означає «людина» у широкому сенсі цього слова та «чоловік».

У приказці «*Women in state affairs are like monkeys in glass-houses*» [5] мається на увазі, що жінка в політиці виглядає безглуздо й приносить стільки ж шкоди, скільки мавпа в оранжереї. А у прислів'ї «*Two women in a house, two cats and a mouse, two dogs and a bone will never accord in one*» [5] жінки порівнюються з кішками й собаками, таким чином, підкреслюючи схильність жінки до ревнощів та заздрощів.

Прислів'я імпліцитно співвідносить чоловіка з мишею або кісткою, перетворюючи його в жертву злісної природи жінки: *A woman, a dog and a walnut tree, the more you beat them the better they be* [5]. Зміст цього прислів'я полягає в тому, що, чим більше бити жінок, собак і горіхове дерево, тим кращими вони стануть для чоловіків, хазяїв і користувачів.

Проте нешанобливе чи зневажливе ставлення до жінки може привести до її втрати: *Fortune is a woman; if you neglect her today do not expect to regain her tomorrow* [5].

Багато прислів'їв застерігають чоловіків від усіляких життєвих негараздів, пов'язаних з жінкою: *Many wives, multiple penury. Women are necessary evils. Woman's answer is never to seek*. Наведені прислів'я принижують і ображають жінку як особистість. До чоловіка ж народна думка звернена як до сильного представника роду людського.

На наше глибоке переконання, не можна недооцінювати роль жінки, адже, «*Behind every successful man is a woman*» – «За кожним успішним чоловіком стоїть жінка» [5]. Опозиція концептів ЧОЛОВІК–ЖІНКА детермінована більш стереотипними уявленнями, а не природними фактами. Кожне мовна спільнота формує свою вербальну структуру гендерних цінностей, що зумовлена певною історичною епохою.

Висновки та перспективи подальших досліджень. З'ясовано, що найдієвішим механізмом утворення і відтворення побутових стереотипів у гендерній сфері паремій залишається яскраво виражена ієрархічність гендерних класів: жінці приписується менша вартість, аніж чоловікові. Протиставлення концептів ЧОЛОВІК–ЖІНКА у семантичному полі їх словникового складу носить підлеглий характер з позиції жінки. У британській лінгвокультурі жінка, як мовна особистість, є залежною від чоловіка, проте є яскравим виразником культурних норм спільноти.

Отримані результати є **перспективними** для використання у подальшому вивченні динаміки розвитку гендерних стереотипів британської лінгвокультурної спільноти, зростання соціальної та політичної ролі жінки і, у зв'язку з цим, появою нових паремій (прислів'їв, приказок, примовок, афоризмів тощо) про сучасних чоловіків і жінок.

Список використаних джерел:

1. Баранцев К. Т. Англо-український фразеологічний словник / [уклад. К. Т. Баранцев]. Київ : Знання, 2005. 1056 с.
2. Христич Н. С. Актуалізація гендерного аспекту в англійських пареміях (історія та сучасність). *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Сер.: Філологічна*. 2011. Вип. 19. С. 165–172. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2011_19_28
3. Христич Н. С. Лінгвокультурологічний аналіз поняття Людина в англійській фразеології. *Теоретична і дидактична філологія*, 2017. № 25. С. 418–425.
4. Berman L. The Nature of Proverbs // *Proverbs wit & wisdom. A treasury of proverbs, parodies? Quips? Quotes clichés, catchwords, epigrams and aphorisms* / Comp. by L. Berman. New York, 1997. 420 p.
5. Syings. Men @ Women http://www.englishclub.com/ref/Sayings/Men_and_Women/index.htm

Мандрика Ярина Володимирівна, здобувачка ступеня вищої освіти магістр спеціальності Філологія, перекладачка, бюро перекладів «Центр перекладів»
Полтавський державний аграрний університет, Україна

Лоза Яна Олегівна, здобувачка ступеня вищої освіти магістр спеціальності Філологія
Полтавський державний аграрний університет, Україна

Заливчий Ігор Юрійович, здобувач ступеня вищої освіти магістр спеціальності Філологія
Полтавський державний аграрний університет, Україна

ПРАВИЛА СЛУЖБОВОГО ЕТИКЕТУ ПЕРЕКЛАДАЧА

Професійна діяльність перекладача передбачає як сумлінне виконання покладених на нього обов'язків – надання кваліфікованої допомоги в перекладі та редагуванні різножанрових та різностильових текстів, так і безпосередню взаємодію із замовником перекладацьких послуг, успіх якої залежить від дотримання правил увічливості і норм поведінки, вироблених і прийнятих у певному національному колективі.

Мета розвідки – виокремити правила службового етикету і з'ясувати їхню сутність як регуляторів професійної культури перекладача.

У науковій літературі як синонімічний до ділового етикету вживають поняття службовий етикет, проте ми дотримуємося погляду тих науковців, які розмежовують ці поняття, вважаючи службовий етикет поняттям, що відображає вужчий зміст, зорієнтований на специфіку професійної діяльності фахівця [1; 2; 4].

Службовий етикет трактують як «загальноприйняті (або декларативно встановлені) правила соціальної поведінки у професійному спілкуванні в конкретній організації чи установі» [3, с. 389], єдність вербального етикету, кінесики, етикетної проксемики, етикетної атрибутики [5, с. 20].

Зважаючи на особливості професійної діяльності перекладача, до кодексу правил, які регулюють і регламентують культуру його службового спілкування, можна віднести такі:

1. Діловий стиль спілкування. Це зосередженість на вирішенні ділових питань, відповідність мовлення перекладача таким ознакам, як точність, зрозумілість, логічність і послідовність, використання професійної лексики, уникнення просторічних і суржикових слів. Фахівець із перекладу має володіти знаннями про основні форми фахового спілкування (ділова бесіда, телефонна розмова, нарада, перемовини, ділове листування тощо), дотримуватися правил ділової комунікації, застосовувати елементарні знання про особливості організації комунікативного процесу та міжкультурного спілкування.

2. Ввічливість. Варто використовувати етикетні мовні формули нейтрального змісту, приязно ставитися до відвідувача, доброзичливо надавати необхідну інформацію, адекватно реагувати на поставлені запитання, виявляти терплячість і зацікавленість у предметі розмови. Під час спілкування із клієнтами-іноземцями необхідно враховувати особливості їхнього національного етикету. Ввічливість у колективі є запорукою позитивного психологічного мікроклімату, ефективної роботи й реалізації спільної мети. Перекладачеві нерідко доводиться спілкуватися із представниками інших організацій та інституцій, з партнерами по бізнесу, зокрема міжнародними, а отже, варто прагнути підтримувати позитивний імідж компанії на ринку перекладацьких послуг.

3. Пунктуальність. Це правило стосується як вчасно розпочатої ділової зустрічі з клієнтом, ділових перемовин, відповідей на електронні листи чи повідомлення, так і обов'язковості відкладених на інший час телефонних дзвінків, правильно спланованого графіку зустрічі з клієнтами з огляду на попередньо з'ясований предмет розмови. Окрім того, це вчасно виконане замовлення або повідомлення про відтермінування перекладу з обов'язковим обґрунтуванням обставин, які змусили ухвалити таке рішення.

4. Тактовність. Урахування конкретної комунікативної ситуації і «портрета» комуніканта: вік, стать, культурно-мовна приналежність, соціальний статус тощо. Тактовність – уміння сказати влучно і доречно, вчасно зробити паузу, «переключити» увагу співрозмовника на іншу тему, запобігти ситуації роздратування й образи.

5. Зосередженість на виконанні професійних обов'язків. Справжній фахівець з перекладу зосереджує власні зусилля на професійній діяльності: налагоджує контакти з клієнтами, домагається якісного виконання поставлених завдань, працює зі словниками та комп'ютерними програмами, обмінюється досвідом з колегами, поліпшує перекладацькі навички. Такий спеціаліст знає, як оптимально використати робочий час, ефективно організувати виконання того чи того завдання. Непрофесійною є поведінка, коли перекладач у робочий час вирішує особисті питання, часто відволікається на телефонні розмови, які не стосуються фахової діяльності, не вміє самоорганізуватися.

6. Цінувати час. Варто цінувати як час керівника, так і колег, відвідувачів і, зрештою, власний час. Це правило передбачає, що сутність ділового питання треба намагатися викладати якомога лаконічніше, не вдаватися до другорядної інформації, зайвих подробиць, не переключати увагу на обговорення тем, які не стосуються професійних завдань.

7. Попередження конфліктних ситуацій. Важливий елемент службового етикету – дотримання правил корпоративної культури та етики, налагодження доброзичливих відносин з усіма учасниками комунікації у межах професійної діяльності, зосередження на побудові успішної комунікації, уміння вчасно помітити і запобігти виникненню потенційних конфліктних ситуацій.

Підсумовуючи викладене вище, можемо констатувати, що службовий етикет не другорядний аспект професійної діяльності перекладача, а фундаментальна основа, яка забезпечує успішну комунікацію, свідчить про рівень фаховості працівника, сприяє позитивному іміджу компанії на ринку послуг.

Список використаних джерел:

1. Petrova, H. M. (2015). Deontologichni zasady sluzhbovoi diialnosti : sluzhbovyi etyket pravookhorontsia (politseiskoho) : pamiatka. [Deontological basement of official business: service etiquette of a police officer: check list]. Kyiv : Nats. akad. vnutr. Sprav [in Ukrainian].
2. Kurtov, A. I. & Potikhenskyi, A. I. (2016). Sluzhbovyi etyket ta kultura sluzhbovoho spilkuvannia komandira [Service etiquette and culture of official communication of an officer in charge] *Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho universytetu Povitrianykh Syl* [Collection of scientific works of Kharkiv Air Force University], 2, 220–225. Retrieved from file:///C:/Users/%D0%BF%D0%BA/Downloads/ZKhUPS_2016_2_56%20(2).pdf [in Ukrainian].
3. Litovchenko, O. V. & Hliebova, N. V. (2020). Vprovadzhennia suchasnoho etychnoho profesiinoho kodeksu v diialnist administratyvnoho personalu ustanovy [Introduction of contemporary ethical professional code in activity of managerial stuff of establishment] *Profesiinyi menedzhment v suchasnykh umovakh rozvytku rynku : materialy IKh nauk.-prakt. konf. z mizhnar. uchastiu* [Professional Management in Modern Market Conditions: Proceedings of the IX Scientific-Practical Conference with International Participation], 387–390 [in Ukrainian].
4. Serhieieva, L. M. (2008). Sluzhbovyi etyket ta imidzh yak skladovi kultury upravlinnia derzhavnoho sluzhbovtsia [Service etiquette and reputation as components of management culture of a public employee] *Derzhavne budivnytstvo* [State building], 1. Retrieved from file:///C:/Users/%D0%BF%D0%BA/Downloads/DeBu_2008_1_59%20(1).pdf [in Ukrainian].
5. Iurkiv Ya. I. Sutnist ta zmist dilovoho etyketu [The essence and subject-matter of business etiquette]. Retrieved from http://xn--e1aajfpeds8ay4h.com.ua/files/image/konf_13/doklad_13_3_3_05.pdf [in Ukrainian].